

EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 19.9.2025
COM(2025) 518 final

2025/0291 (NLE)

Návrh

ROZHODNUTÍ RADY

o postoji, který má být zaujat jménem Evropské unie k návrhu doporučení Výboru ministrů Rady Evropy o rovnosti a umělé inteligenci

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

1. PŘEDMĚT NÁVRHU

Tento návrh se týká rozhodnutí o postoji, který má být zaujat jménem Unie na zasedání Výboru ministrů Rady Evropy (dále jen „Výbor ministrů“) k zamýšlenému přijetí doporučení Rady Evropy o rovnosti a umělé inteligenci (dále jen „doporučení“). Doporučení, které vypracoval Výbor odborníků na umělou inteligenci, rovnost a diskriminaci (dále jen „výbor GEC/ADI-AI“), má být schváleno na společném plenárním zasedání komise pro genderovou rovnost (dále jen „komise GEC“) a Řídícího výboru pro boj proti diskriminaci, rozmanitost a začleňování (dále jen „výbor CDADI“) na jejich zasedání ve dnech 18.–20. listopadu 2025 s cílem předložit jej ke schválení Výboru ministrů do konce roku 2025.

2. SOUVISLOSTI NÁVRHU

2.1. Výbor ministrů Rady Evropy

Výbor ministrů je rozhodovací orgán Rady Evropy složený z ministrů zahraničních věcí 46 členských států Rady Evropy nebo jejich stálých zástupců ve Štrasburku. Úloha a funkce Výboru ministrů jsou popsány v kapitole IV Statutu Rady Evropy (dále jen „statut“). Podle článku 14 statutu má každý člen Rady Evropy ve Výboru ministrů jednoho zástupce, který má jeden hlas. Všechny členské státy EU jsou členy Rady Evropy, a jsou tedy ve Výboru ministrů zastoupeny. EU má status pozorovatele bez hlasovacího práva.

2.2. Výbor odborníků na umělou inteligenci, rovnost a diskriminaci

Výbor GEC/ADI-AI je společným podvýborem komise GEC a výboru CDADI. Výbor ministrů jej pověřil úkolem vypracovat do konce roku 2025 doporučení o dopadech systémů umělé inteligence (dále také „AI“), jejich potenciálu pro podporu rovnosti, včetně genderové rovnosti, a rizicích, která mohou způsobovat v souvislosti s nediskriminací.

Výbor GEC/ADI-AI tvoří osm zástupců členských států Rady Evropy, čtyři zástupci komise GEC a čtyři zástupci výboru CDADI, jakož i šest nezávislých odborníků s uznanými odbornými znalostmi v oblasti umělé inteligence, lidských práv, rovnosti (včetně genderové rovnosti) a nediskriminace. Každý člen výboru GEC/ADI-AI má jeden hlas. Evropská unie je účastníkem bez hlasovacího práva.

Komise GEC a výbor CDADI jsou složeny ze zástupců 46 členských států Rady Evropy, z nichž každý má jeden hlas. Jejich plenárních zasedání se dále účastní zástupci různých subjektů Rady Evropy, mezivládních organizací, států se statutem pozorovatele a nevládních organizací a specializovaných institucí. Zástupci Evropské unie se plenárních zasedání účastní příležitostně a nemají hlasovací právo.

2.3. Rámcová úmluva Rady Evropy o umělé inteligenci a lidských právech, demokracii a právním státu

Dne 17. května 2024 přijal Výbor ministrů Rámcovou úmluvu Rady Evropy o umělé inteligenci a lidských právech, demokracii a právním státu (dále jen „rámcová úmluva“), právně závaznou smlouvu, jejímž cílem je zajistit, aby činnosti v rámci životního cyklu systémů umělé inteligence byly plně v souladu s lidskými právy, demokracií a právním státem a zároveň přispívaly k technologickému pokroku a inovacím.

Rámcová úmluva pokrývá systémy AI, které mohou potenciálně zasahovat do lidských práv, demokracie a právního státu. Zásady a povinnosti stanovené v úmluvě se budou vztahovat na

činnosti v rámci životního cyklu systémů AI prováděné orgány veřejné moci nebo soukromými subjekty jednajícími jejich jménem. Strany úmluvy jsou také povinny řešit rizika a dopady vyplývající z činností v rámci životního cyklu systémů AI prováděných soukromými subjekty způsobem, který je v souladu s předmětem a účelem úmluvy, ale mají na výběr, zda uplatní povinnosti vyplývající z úmluvy, nebo přijmou jiná vhodná opatření. Úmluva stanoví další soubor obecných povinností a základních zásad týkajících se ochrany lidské důstojnosti a individuální autonomie, jakož i prosazování rovnosti a zákazu diskriminace. Kromě toho nařizuje respektovat soukromí a ochranu osobních údajů spolu s transparentností a dohledem s cílem zajistit odpovědnost. Jedna zásada je také věnována bezpečným inovacím a experimentování v kontrolovaném prostředí.

Úmluva rovněž zahrnuje soubor opatření, jejichž cílem je zajistit dostupnost účinných opravných prostředků v případě porušení lidských práv v důsledku činností v rámci životního cyklu systémů AI. Zahrnuje také účinné procesní záruky a ochranná opatření pro osoby, jejichž práva byla používáním systémů AI významně dotčena. Kromě toho by měly být osoby upozorněny, že komunikují se systémem AI, a nikoli s člověkem.

Úmluva rovněž obsahuje opatření pro posuzování a zmírňování rizik a nepříznivých dopadů, která se mají provádět opakovaně a jejichž cílem je zjistit skutečné a potenciální dopady na lidská práva, demokracii a právní stát a přijmout vhodná preventivní a zmírňující opatření.

Úmluva dále stanoví, že její strany by měly posoudit potřebu zákazu nebo moratoria na určité způsoby používání systémů AI, které jsou považovány za neslučitelné s dodržováním lidských práv, fungováním demokracie nebo právním státem.

Každá strana úmluvy by měla na vnitrostátní úrovni zřídit nebo určit jeden nebo více účinných mechanismů pro dohled nad dodržováním povinností stanovených v úmluvě a provedených smluvními stranami.

Unie úmluvu podepsala dne 5. září 2024 poté, co bylo přijato rozhodnutí Rady (EU) 2024/2218 ze dne 28. srpna 2024 o podpisu rámcové úmluvy jménem Evropské unie. Úmluvu rovněž podepsaly Andorra, Černá Hora, Gruzie, Island, Izrael, Japonsko, Kanada, Lichtenštejnsko, Moldavská republika, Norsko, San Marino, Spojené království, Spojené státy americké, Švýcarsko a Ukrajina.

Dne 3. června 2025 Komise přijala návrh rozhodnutí Rady za účelem zahájit proces uzavření rámcové úmluvy jménem Unie za podmínek stanovených v rozhodnutí Rady (EU) 2024/2218.

Rámcová úmluva se v Unii provádí výhradně prostřednictvím nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1689, kterým se stanoví harmonizovaná pravidla pro umělou inteligenci (dále jen „akt o umělé inteligenci“)¹, a v příslušných případech prostřednictvím dalšího příslušného *acquis* Unie². Akt o umělé inteligenci představuje komplexní nařízení o

¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1689 ze dne 13. června 2024, kterým se stanoví harmonizovaná pravidla pro umělou inteligenci a mění nařízení (ES) č. 300/2008, (EU) č. 167/2013, (EU) č. 168/2013, (EU) 2018/858, (EU) 2018/1139 a (EU) 2019/2144 a směrnice 2014/90/EU, (EU) 2016/797 a (EU) 2020/1828 (akt o umělé inteligenci).

² Zejména dvou směrnic o standardech pro orgány pro rovné zacházení: směrnice Rady (EU) 2024/1499 ze dne 7. května 2024 o standardech pro orgány pro rovné zacházení v oblasti rovného zacházení s osobami bez ohledu na jejich rasu nebo etnický původ, rovného zacházení s osobami v otázkách zaměstnání a povolání bez ohledu na jejich náboženské vyznání nebo přesvědčení, zdravotní postižení, věk nebo sexuální orientaci, rovného zacházení se ženami a muži v otázkách sociálního zabezpečení a v přístupu ke zboží a službám a jejich poskytování a o změně směrnic 2000/43/ES a 2004/113/ES; směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1500 ze dne 14. května 2024 o standardech pro orgány pro rovné zacházení v oblasti rovného zacházení se ženami a muži a rovných příležitostí pro ženy a muže v otázkách zaměstnání a povolání a o změně směrnic 2006/54/ES a 2010/41/EU.

umělé inteligenci, jehož cílem je podporovat inovace a zavádění důvěryhodné umělé inteligence a zároveň chránit zdraví, bezpečnost a základní práva zakotvená v Listině základních práv Evropské unie (dále jen „Listina“), včetně práva na nediskriminaci a genderové rovnosti. Akt o umělé inteligenci obsahuje harmonizovaná pravidla, obecně založená na úplné harmonizaci, jež upravují uvádění na trh, uvádění do provozu a používání systémů AI v Unii. Tato pravidla jsou přímo použitelná v členských státech, pokud uvedené nařízení výslovně nestanoví jinak.

2.4. Zamýšlené doporučení Rady Evropy o rovnosti a umělé inteligenci

Doporučení se zaměřuje na potenciál umělé inteligence při podpoře rovnosti, včetně genderové rovnosti, a na rizika, která může umělá inteligence přinášet, pokud jde o nediskriminaci. Jeho cílem bude doplňovat obecný rámec stanovený rámcovou úmluvou, pokud jde o zásadu rovnosti v oblasti umělé inteligence a lidských práv, demokracie a právního státu (CETS č. 225), a vypracovaný v úzké spolupráci s Výborem pro umělou inteligenci (CAI).

Doporučení vychází ze studie o dopadech systémů umělé inteligence, jejich potenciálu pro podporu rovnosti, včetně genderové rovnosti, a o rizicích, která mohou způsobovat v souvislosti s nediskriminací (*Study on the impact of artificial intelligence systems, their potential for promoting equality, including gender equality, and the risks they may cause in relation to non-discrimination*), kterou v roce 2023 schválily komise GEC a výbor CDADI³. Studie vymezila čtyři doplňkové způsoby regulačních a politických zásahů, jež mají zajistit důsledný přístup k umělé inteligenci založený na lidských právech, a to 1) prevenci, transparentnost a odpovědnost, 2) přístup ke spravedlnosti a mechanismům právní nápravy, 3) rozmanitost, začleňování, zastoupení a účast, 4) účast na demokratických procesech, zvyšování povědomí veřejnosti a budování kapacit.

S cílem shromáždit podněty zúčastněných stran a zainteresované veřejnosti uspořádala Rada Evropy veřejnou konzultaci o návrhu doporučení, která probíhala od 10. března 2025 do 28. dubna 2025.

Návrh doporučení byl projednán na zasedáních výboru GEC/ADI-AI ve dnech 25.–26. září 2024 a 26.–27. února 2025. Poslední zasedání skupiny odborníků, na němž má být návrh znění doporučení finalizován, se má uskutečnit ve dnech 7.–9. října 2025. S výhledem tohoto zasedání bylo na konci července rozesláno páté revidované znění doporučení (ref. č. *GEC/ADI-AI(2024)7rev5*).

Návrh doporučení byl rovněž projednán na zasedáních komise GEC a výboru CDADI v listopadu 2024 a má být schválen na společném plenárním zasedání komise GEC a výboru CDADI ve dnech 18.–20. listopadu 2025 za účelem předložení Výboru ministrů. Výbor ministrů má v úmyslu doporučení formálně přijmout do jara 2026.

Účelem zamýšleného doporučení je „pomáhat členským státům při prosazování rovnosti, včetně genderové rovnosti, a při předcházení veškerým formám diskriminace a boji proti nim ve všech jejich činnostech a v činnostech subjektů veřejného a soukromého sektoru v rámci životního cyklu systémů AI“.

³ Zápis z jednání 7. plenárního zasedání Řídícího výboru pro boj proti diskriminaci, rozmanitost a začleňování (CDADI), 27.–29. června 2023, CDADI (2023)13, <https://rm.coe.int/7th-plenary-meeting-27-29-june-2023-report/488010b9d5>.

Doporučení by nevytvářelo právně závazné účinky a povinnosti a bylo by založeno na dobrovolném uplatňování členskými státy Rady Evropy. V souladu s čl. 15 písm. b) statutu však může Výbor ministrů požádat vlády svých členů, aby „informovaly o přijatých opatřeních“ týkajících se doporučení.

3. POSTOJ, KTERÝ MÁ BÝT ZAUJAT JMÉNEM UNIE

Navrhuje se, že postojem Unie by měl být souhlas s přijetím návrhu doporučení Výboru ministrů za předpokladu, že je v něm zajištěn soulad s *acquis* Unie, zejména s aktem o umělé inteligenci, a soudržnost s rámcovou úmluvou Rady Evropy. Stávající návrh doporučení (rev5 z července 2025) dosud není zcela v souladu.

Konkrétně by Unie měla souhlasit s přijetím návrhu doporučení pod podmínkou, že doporučení splňuje tyto požadavky:

1. Opatření týkající se subjektů v rámci životního cyklu systémů AI nepřekračují povinnosti stanovené v aktu o umělé inteligenci, který obecně plně harmonizuje pravidla pro umělou inteligenci v Unii, a to i v oblasti rovnosti.

Doporučení by mělo zejména umožňovat dostatečnou flexibilitu při provádění aktu o umělé inteligenci (v souladu s přístupem rámcové úmluvy),^[50] což by vyžadovalo provést odpovídající změny odkazů na nezbytnost přijmout „účinná opatření“ v bodech 7, 9, 10 a 36 návrhu doporučení.

- Opatření navržená v bodech 9, 10.1 a 18.2 návrhu doporučení by měla být odpovídajícím způsobem změněna tak, aby nezahrnovala doporučení zavést další pozitivní povinnosti v souvislosti s prosazováním rovnosti ze strany poskytovatelů systémů AI a subjektů zavádějících systémy AI.
 - Ustanovení bodu 5.1 návrhu doporučení by měla být odpovídajícím způsobem upravena tak, aby nebylo zavedeno neohrazené omezení používání umělé inteligence, které je neslučitelné s přístupem EU k regulaci umělé inteligence a s její politikou v oblasti inovací.
2. Formulace opatření a standardů v rámci doporučení je v textu vyjasněna, aby byl zajištěn soulad a interoperabilita s právním rámcem Unie, a to terminologicky i věcně.
 - Zejména by měly být v odstavci 18 provedeny vhodné úpravy odkazů na „jednotné standardy“ s cílem zajistit dostatečnou flexibilitu při provádění, jakož i odkazů na „zkreslení“, aby se zajistilo, že opatření zůstanou přiměřená a zacílená na negativní dopady.
 3. Záruky týkající se lidského přezkumu a odvolacích postupů (v odstavci 16a) jsou vhodným způsobem upraveny v souladu s aktem o umělé inteligenci i s rámcovou úmluvou, čímž se zajistí soudržnost mezi oběma nástroji a zároveň se zabrání tomu, aby byly pro poskytovatele systémů AI nebo subjekty zavádějící systémy AI zavedeny povinnosti specifické pro umělou inteligenci, o nichž se v *acquis* Unie neuvažuje⁴.
 4. Rozsah odvětví uvedených na konci bodu 36 návrhu doporučení jakožto odvětví vyžadující zvláštní pozornost je změněn tak, aby byl soudržný a nepřesahoval rámec vysoce rizikových oblastí vymezených v aktu o umělé inteligenci (přílohy I a III),

⁴ Viz verze s ref. č. GEC/ADI-AI(2024)7rev5.

čímž se zabrání zahrnutí odvětví, která v něm nich uvedena nejsou, nebo případně jsou tyto odkazy přeformulovány, pokud jde o monitorovací opatření nebo jiné dostatečně flexibilní přístupy⁵.

4. PRÁVNÍ ZÁKLAD

4.1. Procesněprávní základ

4.1.1. Zásady

Ustanovení čl. 218 odst. 9 Smlouvy o fungování Evropské unie zavádí rozhodnutí, jimiž se stanoví „*postoje, které mají být jménem Unie zaujaty v orgánu zřízeném dohodou, má-li tento orgán přijímat akty s právními účinky, s výjimkou aktů, které doplňují nebo pozměňují institucionální rámec dohody*“.

Ustanovení čl. 218 odst. 9 Smlouvy o fungování EU se použije bez ohledu na to, zda je Unie členem dotyčného orgánu nebo stranou dotyčné dohody⁶.

Pojem „*akty s právními účinky*“ zahrnuje akty, které mají právní účinky na základě pravidel mezinárodního práva, kterými se dotyčný orgán řídí. Zahrnuje rovněž nástroje, které podle mezinárodního práva nemají závazný účinek, ale „*mohou rozhodujícím způsobem ovlivnit obsah právní úpravy přijaté zákonodárcem Unie*“⁷.

4.1.2. Uplatňování v tomto konkrétním případě

Jak je uvedeno v oddíle 2, doporučení má přijmout Výbor ministrů, což je orgán zřízený mezinárodní dohodou, a mohlo by mít právní účinky tím, že ovlivní způsob provádění a uplatňování aktu o umělé inteligenci.

Konkrétně je v některých ustanoveních aktu o umělé inteligenci výslovně uvedeno, že při provádění aktu o umělé inteligenci by měly být zohledněny stávající „*mezinárodní přístupy*“ a „*mezinárodní normy*“. Například v čl. 40 odst. 3 aktu o umělé inteligenci je stanoveno, že účastníci procesu normalizace musí zohledňovat „*stávající mezinárodní normy v oblasti AI, které jsou v souladu s hodnotami, základními právy a zájmy Unie*“. V doporučení budou stanoveny pokyny pro prosazování rovnosti v životním cyklu systémů AI, které by mohly představovat jedno z měřítek pro posuzování harmonizovaných norem. V čl. 56 odst. 1 aktu o umělé inteligenci se současně požaduje, aby Úřad pro AI při usnadňování vypracovávání kodexů správné praxe na úrovni Unie přihlížel k „*mezinárodním přístupům*“. První kodex správné praxe pro obecné modely AI již byl dokončen a byl Komisí posouzen jako vhodný, aby umožňoval poskytovatelům obecných modelů AI prokázat soulad s příslušnými povinnostmi na základě aktu o umělé inteligenci.

V souladu s čl. 56 odst. 6 prvním pododstavcem aktu o umělé inteligenci musí úřad pro AI a rada pravidelně sledovat a vyhodnocovat dosahování cílů kodexů správné praxe ze strany účastníků a jejich přínos k řádnému uplatňování tohoto nařízení.

⁵ Viz verze s ref. č. GEC/ADI-AI(2024)7rev5.

⁶ Rozsudek Soudního dvora ze dne 7. října 2014, Německo v. Rada, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, bod 64.

⁷ Rozsudek Soudního dvora ze dne 7. října 2014, Německo v. Rada, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, body 61 až 64.

V době předpokládaného přijetí doporučení již práce na harmonizovaných normách pokročí a kodex správné praxe aktu o umělé inteligenci pro obecné modely AI již bude dokončen. Doporučení by mohlo být relevantní pro budoucí aktualizace kodexu správné praxe a norem.

Procesněprávním základem navrhovaného rozhodnutí je tudíž čl. 218 odst. 9 Smlouvy o fungování EU.

4.2. Hmotněprávní základ

4.2.1. Zásady

Hmotněprávní základ rozhodnutí podle čl. 218 odst. 9 Smlouvy o fungování EU závisí v první řadě na cíli a obsahu zamýšleného aktu, k němuž se zaujímá postoj jménem Unie. Má-li plánovaný akt dvojí účel nebo má-li dvě složky a lze-li jeden z těchto účelů nebo jednu z těchto složek identifikovat jako hlavní, zatímco druhý účel či druhá složka je pouze vedlejší, musí být rozhodnutí přijaté na základě čl. 218 odst. 9 Smlouvy o fungování EU založeno na jediném hmotněprávním základě, a sice na tom, který si žádá hlavní nebo převažující účel či složka.

4.2.2. Uplatňování v tomto konkrétním případě

Stanoveným cílem zamýšleného doporučení je „pomáhat členským státům při prosazování rovnosti, včetně genderové rovnosti, a při předcházení veškerým formám diskriminace a boji proti nim ve všech jejich činnostech a v činnostech subjektů veřejného a soukromého sektoru v rámci životního cyklu systémů AI“.

To je v souladu s účelem aktu o umělé inteligenci, jímž je „*zlepšit fungování vnitřního trhu stanovením jednotného právního rámce, zejména pro vývoj, uvádění na trh, uvádění do provozu a používání systémů umělé inteligence v Unii v souladu s hodnotami Unie, podporovat zavádění důvěryhodné umělé inteligence zaměřené na člověka a zároveň zajistit vysokou úroveň ochrany zdraví, bezpečnosti a základních práv zakotvených v Listině základních práv Evropské unie, včetně demokracie, právního státu a ochrany životního prostředí, chránit před škodlivými účinky systémů AI v Unii, jakož i podporovat inovace*“.

Doporučení se s aktem o umělé inteligenci většinou překrývá, zejména v těchto aspektech:

- Cílem doporučení je bojovat proti nerovnosti vyplývající z umělé inteligence, tedy podobně jako u cíle aktu o umělé inteligenci, kterým je zajistit vysokou úroveň ochrany základních práv zakotvených v Listině základních práv EU, včetně práva na rovnost a nediskriminaci, před škodlivými účinky systémů AI v Unii.
- Osobní a věcná působnost, kterou mají akt o umělé inteligenci a doporučení (opatření v něm uvedená) mít, jsou v zásadě totožné, totiž veřejné a soukromé subjekty, které vyvíjejí nebo zavádějí umělou inteligenci a činnosti v rámci životního cyklu systémů AI.
- Podobný odstupňovaný a diferencovaný přístup k systémům AI se uplatňuje v aktu o umělé inteligenci i v doporučení, v souladu s Rámcovou úmluvou o umělé inteligenci.
- Doporučení stanoví požadavky na transparentnost a (lidský) dohled pro účely identifikace, prevence a boje proti diskriminaci v návaznosti na činnosti v rámci životního cyklu systémů AI, které jsou podobné požadavkům stanoveným v aktu o umělé inteligenci, zejména v jeho člancích 13, 14, 49, 50 a 86.

- Požadavky doporučení týkající se identifikace, hodnocení, zmírňování a sledování rizik diskriminace jsou podobné požadavkům a povinnostem stanoveným v aktu o umělé inteligenci pro poskytovatele nebo zavádějící subjekty vysoce rizikových systémů AI, a to zejména v jeho člancích 9, 10, 17, 26 a 27; ustanovení o standardech jsou rovněž v doporučení obsažena a podobají se ustanovením článků 40 až 49 týkajícím se harmonizovaných norem Unie.
- Doporučení obsahuje opatření týkající se dokumentace, procesních záruk a opravných prostředků, která jsou podobná opatřením stanoveným v aktu o umělé inteligenci, zejména v jeho člancích 11, 12, 26, 53, 85 a 86.
- Doporučení vymezuje cílová odvětví pro začleňování hlediska rovnosti a vyžaduje opatření v případech, kdy jsou rizika diskriminace obzvláště naléhavá, což se částečně překrývá s kategorizací vysokého rizika podle aktu o umělé inteligenci (článek 6 a přílohy I a III).

Doporučení zahrnuje rovněž prvky společné pro *acquis* Unie v oblasti nediskriminace a rovnosti. To se týká zejména směrnic o orgánech pro rovné zacházení přijatých na základě článků 19 a 157 Smlouvy o fungování EU⁸. Mezi příslušné prvky doporučení patří:

- Požadavek, aby členské státy vybavily orgány pro rovné zacházení dostatečnými finančními, lidskými a technickými zdroji a spolupracovaly s nimi při vypracovávání vhodných právních předpisů, politik a správních, regulačních nebo jiných rámců (relevantních pro články 3 a 4 směrnic).
- Požadavky na transparentnost a dohled, které orgánům pro rovné zacházení umožní kontrolovat, zda nedošlo k diskriminaci, a posoudit, zda tyto systémy AI vyžadují moratorium nebo zákaz (relevantní pro články 8 a 9 směrnic).
- Požadavky na poskytování podpory nebo pomoci obětem diskriminace související s využíváním umělé inteligence při uplatňování jejich práv, mimo jiné předkládáním vyjádření soudu (relevantní pro články 6, 7, 8, 9, 10 a 11 směrnic).

Ačkoli je cílem doporučení prosazovat rovnost a předcházet diskriminaci, obsahuje především legislativní a politická opatření zaměřená na subjekty v rámci životního cyklu systémů AI (viz bod 2 doporučení). Konkrétně obsahuje doporučení týkající se posouzení dopadů na rovnost, certifikace, transparentnosti, monitorování a dohledu nad systémy AI, jak je vysvětleno výše.

V rámci Unie bude převážná část doporučení prováděna nikoli prostřednictvím horizontálních právních předpisů v oblasti rovnosti, které se vztahují na všechny hospodářské subjekty (jako jsou právní předpisy o orgánech pro rovné zacházení), nýbrž prostřednictvím právních předpisů určených specificky provozovatelům poskytujícím a zavádějícím systémy AI,

⁸ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1500 ze dne 14. května 2024 o standardech pro orgány pro rovné zacházení v oblasti rovného zacházení se ženami a muži a rovných příležitostí pro ženy a muže v otázkách zaměstnání a povolání a o změně směrnic 2006/54/ES a 2010/41/EU (Úř. věst. L, 2024/1500, 29.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1500/oj>); směrnice Rady (EU) 2024/1499 ze dne 7. května 2024 o standardech pro orgány pro rovné zacházení v oblasti rovného zacházení s osobami bez ohledu na jejich rasu nebo etnický původ, rovného zacházení s osobami v otázkách zaměstnání a povolání bez ohledu na jejich náboženské vyznání nebo přesvědčení, zdravotní postižení, věk nebo sexuální orientaci, rovného zacházení se ženami a muži v otázkách sociálního zabezpečení a v přístupu ke zboží a službám a jejich poskytování a o změně směrnic 2000/43/ES a 2004/113/ES (Úř. věst. L, 2024/1499, 29.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1499/oj>).

zejména aktem o umělé inteligenci a/nebo jeho prováděcími opatřeními. Důvodová zpráva výslovně uznává, že akt o umělé inteligenci již (část) doporučení provádí (viz bod 11 důvodové zprávy).

Z toho vyplývá, že těžiště doporučení spadá do oblasti, na kterou se vztahuje akt o umělé inteligenci. Hmotněprávním základem pro postoj, který má být zaujat jménem Unie k těmto prvkům doporučení, by proto měl být článek 114 Smlouvy o fungování EU, který je primárním právním základem aktu o umělé inteligenci.

Hmotněprávním základem navrhovaného rozhodnutí je tudíž článek 114 Smlouvy o fungování EU.

4.3. Závěr

Právním základem navrhovaného rozhodnutí by měl být článek 114 Smlouvy o fungování EU ve spojení s čl. 218 odst. 9 Smlouvy o fungování EU.

Návrh

ROZHODNUTÍ RADY**o postoji, který má být zaujat jménem Evropské unie k návrhu doporučení Výboru ministrů Rady Evropy o rovnosti a umělé inteligenci**

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na článek 114 ve spojení s čl. 218 odst. 9 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Rada Evropy má v úmyslu přijmout doporučení (dále jen „doporučení“) s cílem zabývat se dopady systémů umělé inteligence (dále také „AI“), jejich potenciálem pro podporu rovnosti, včetně genderové rovnosti, a riziky, která mohou způsobovat v souvislosti s nediskriminací. Doporučení má být přijato komisí Rady Evropy pro genderovou rovnost (dále jen „komise GEC“) a Řídícím výborem pro boj proti diskriminaci, rozmanitost a začleňování (dále jen „výbor CDADÍ“) na jejich společném plenárním zasedání ve dnech 18.–20. listopadu 2025 a má být formálně schváleno Výborem ministrů Rady Evropy.
- (2) Doporučení má doplňovat Rámcovou úmluvu Rady Evropy o umělé inteligenci a lidských právech, demokracii a právním státu (dále jen „rámcová úmluva“), která byla podepsána Unií podle rozhodnutí Rady (EU) 2024/2218 s ohledem na zásadu rovnosti, a to vypracováním podrobných doporučení pro členské státy týkajících se rovnosti.
- (3) Rámcová úmluva stanoví obecné zásady a povinnosti, které by měly strany rámcové úmluvy dodržovat, aby zajistily ochranu lidských práv, demokracie a právního státu v souvislosti s činnostmi během životního cyklu systémů AI. Komise navrhla, aby Unie rámcovou úmluvu uzavřela⁹. Rozhodnutí Rady o uzavření rámcové úmluvy je právě v procesu přijetí Radou.
- (4) Dne 13. června 2024 přijaly Evropský parlament a Rada na základě článků 16 a 114 Smlouvy o fungování Evropské unie (dále jen „Smlouva o fungování EU“) nařízení (EU) 2024/1689¹⁰, které stanoví harmonizovaná pravidla, obecně založená na úplné harmonizaci, jež upravují uvádění na trh, uvádění do provozu a používání systémů AI v Unii. Tato pravidla jsou přímo použitelná v členských státech, není-li výslovně stanoveno jinak.

⁹ Návrh rozhodnutí Rady o uzavření Rámcové úmluvy Rady Evropy o umělé inteligenci a lidských právech, demokracii a právním státu jménem Evropské unie (COM(2025) 265 final).

¹⁰ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1689 ze dne 13. června 2024, kterým se stanoví harmonizovaná pravidla pro umělou inteligenci a mění nařízení (ES) č. 300/2008, (EU) č. 167/2013, (EU) č. 168/2013, (EU) 2018/858, (EU) 2018/1139 a (EU) 2019/2144 a směrnice 2014/90/EU, (EU) 2016/797 a (EU) 2020/1828 (akt o umělé inteligenci) (Úř. věst. L, 2024/1689, 12.7.2024).

- (5) Rámcová úmluva má být v Unii prováděna výhradně prostřednictvím aktu o umělé inteligenci a případně dalšího příslušného *acquis* Unie.
- (6) Je vhodné stanovit postoj, který má být k doporučení zaujat jménem Unie na společném plenárním zasedání komise GEC a výboru CDADI, jakož i ve Výboru ministrů, neboť doporučení, byť nezávazné, bude moci rozhodujícím způsobem ovlivnit obsah práva Unie, zejména nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1689, kterým se stanoví harmonizovaná pravidla pro umělou inteligenci.
- (7) Osobní a věcná působnost doporučení je do značné míry shodná jako u nařízení (EU) 2024/1689, které stanoví pravidla pro umělou inteligenci, jež jsou obecně založena na plné harmonizaci v rámci Unie.
- (8) Přijetí doporučení může ovlivnit společná pravidla Unie, která již existují či budou existovat v předvídatelné budoucnosti, nebo změnit jejich působnost ve smyslu čl. 3 odst. 2 Smlouvy o fungování EU. Unie má proto výlučnou vnější pravomoc zaujmout postoj jménem Unie k přijetí doporučení.
- (9) Unie by měla zajistit, aby bylo doporučení slučitelné s právem Unie a u všech aspektů, které jsou harmonizovány na úrovni Unie, mohlo být provedeno v právním řádu Unie prostřednictvím stávajícího *acquis* Unie, zejména nařízením (EU) 2024/1689 a směrnicemi 2024/1499 a 2024/1500. V případě specifických doporučení, která se týkají vývoje a používání systémů AI, jež jsou v Unii plně harmonizovány, by Unie měla usilovat o zajištění toho, aby doporučení bylo v souladu s ustanoveními aktu o umělé inteligenci a se zásadami stanovenými v Rámcové úmluvě Rady Evropy o umělé inteligenci.
- (10) Budou-li tyto podmínky splněny, může být doporučení na společném plenárním zasedání komise GEC a výboru CDADI, které se uskuteční ve dnech 18.–20. listopadu 2025, a na následujícím zasedání Výboru ministrů schváleno jménem Unie.
- (11) Vzhledem k tomu, že Unie není členem Rady Evropy, ale všechny členské státy jejími členy jsou, vyjádří postoj Unie členské státy, jednáje společně,

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Postojem, který má být zaujat jménem Unie na společném plenárním zasedání komise GEC a výboru CDADI, jakož i na zasedání Výboru ministrů, je nevznášet námitky proti přijetí doporučení o umělé inteligenci a rovnosti, jsou-li zohledněny tyto podmínky:

1. Opatření týkající se subjektů v rámci životního cyklu systémů AI nepřekračují povinnosti stanovené v aktu o umělé inteligenci, který obecně plně harmonizuje pravidla pro umělou inteligenci v Unii, a to i v oblasti rovnosti. Doporučení by mělo zejména umožňovat dostatečnou flexibilitu při provádění jeho ustanovení v souladu s přístupem rámcové úmluvy. Dále by nemělo doporučovat zavedení dalších pozitivních povinností v souvislosti s prosazováním rovnosti ze strany poskytovatelů systémů AI nebo subjektů zavádějících systémy AI ani ukládat neohrazená omezení používání umělé inteligence.
2. Formulace opatření a standardů v rámci doporučení musí zajišťovat soulad a interoperabilitu s právním rámcem Unie, a to terminologicky i věcně.

3. Záruky týkající se lidského přezkumu a odvolacích postupů musí být v souladu s aktem o umělé inteligenci i s rámcovou úmluvou, čímž se zajistí soudržnost mezi oběma nástroji a zároveň se zabrání tomu, aby byly pro poskytovatele systémů AI nebo subjekty zavádějící systémy AI zavedeny povinnosti specifické pro umělou inteligenci, o nichž se v *acquis* Unie neuvažuje.
4. Rozsah odvětví vymezených v doporučení jakožto odvětví vyžadující zvláštní pozornost by měl zajišťovat soulad s vysoce rizikovými oblastmi vymezenými v aktu o umělé inteligenci (přílohy I a III) a nepřekračovat je. Případně by mělo být v doporučení vhodným způsobem rozlišováno při zacházení s různými odvětvími, pokud jde o monitorovací opatření nebo jiné dostatečně flexibilní přístupy.

Článek 2

Postoj uvedený v článku 1 vyjádří členské státy Unie, jež jsou členy Rady Evropy, jednající společně.

Článek 3

Toto rozhodnutí je určeno členskými státy.

V Bruselu dne

*Za Radu
předseda/předsedkyně*